

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

uamen fidei commissi non potuit imponi legitima Hippolytae relicta, nec super bonis maternis, nisi per modum compositionis, videlicet in quantum ultra legitimam fuisset si bi tantum relicta, quod posset compensari cum bonis maternis, ut si ergo in dubio non vel sibi agnoscedo preiudicasse, vel posito, quod Patasilea una cum ei marito agnoscedo legatum, & relicta factum Hippolytae alias ceteris sibi preiudicasse (quod admittendum non est per supradicta) tamen aduersus tale agnitionem legati, & preiudicium ex illa pueniens dicitur esse succursus ipsi Pantasileae per remedium restitutionis in integrum, cum fuerit enormiter, immodum enormissimè laesa, et ultra dimidia eius, quod sibi debebat, & cum ipsa sit minor annis vigintiquinque, nec non similiter eius maritus, quo fit, et ut ipsi tamquam laesi sit succurrendum ratione minoris aetatis per viam restitutionis in integrum. l. l. j. §. scio, & per totum ff. de minoribus, & faciunt not. per Bal. in d. l. cum antiquioribus, & per Bart. in d. l. q. duos, & in d. l. cum pubere cum similibus supra allega. Et haec sufficiant ad victoriam dictae dominae Pantasileae, cui etiam ut heredi praedictae de iure competit legatum factum ipsi Hippolytae de libris mille trecentis tam ratione legitima iure naturae debita Hippolytae in bonis maternis, quam etiam ratione suae partis bonorum maternorum, in quibus non potuit grauari, nisi in quantum legatum praedictum excederet legitimam, & partem suam bonorum maternorum, ut plenius declaratum fuit. Laus Deo.

SVMMARIVM.

- 1 Lucrum dotis marito ex statuto debitum dicitur esse quoddam as alienum ante omnia deducendum, & ex residuo legitima iure naturae filijs debita extrahetur: Contra num. 1. 2.
- 2 Filij conditio in legitima iure naturae debita non debet esse deterior, quam uxoris in quarta sibi ratione inopiae seruata.
- 3 Legitima iure naturae debita nunquam per dispositionem generalem, & simpliciter loquentem censetur praedictatum, nisi specialis mentio de ea facta sit.
- 4 Maritum habere dimidiam dotis ex statuto, & ex residuo solo esse legitimam filiorum detrahendam satis inuidiosum est.
- 5 Legitimam filiorum minui ex lucro, quod ob mortem uxoris maritus facit, lex non patitur.
- 6 Statutum de lucro dotis non potest villo modo saltem respectu legitima corrigere legē hac editam. C. de secū. nup. alioquin esset iniquū.
- 7 Mulier habens filios primi matrimonij secundo viro dotem dare, aut promittere non potest cum spe lucranda aliquid plus, quam sit quilibet filius habiturus.
- 8 Lucrum dotis marito ex morte uxoris debitum, & legitima filijs in dote debita sunt utraque ex tota dote detrahenda.
- 9 Legitima iure naturae debita quoddam as alienum dicitur.
- 10 Legitima iure naturae debita quota sit, & quae lex, vel statutum nunquam diminuerit intendit, nisi expresse dicat.
- 11 Legitimatio spurij in amplissima forma non praedictat filiae exclusae propter masculos, quin integram legitimam ex omnibus bonis patris deducere possit.
- 12 Legitima prius, & potiori vinculo filijs debetur, quam marito lucrū dotale, & ideo prius illa, quam hec ex bonis matris deducitur.
- 13 Legitima iure naturae prius, quam trebellianica detrahatur, & quare.
- 14 Petrus de Anchara in cons. 100. declaratur.
- 15 Lucrum dotis an marito debeatur ex statuto, an verò ex contractu, & conventionione inter ipsum, & uxorem inita, multū differt.
- 16 c. Raynuius de testam. declaratur.
- 17 Quarta inopia causa coniugibus seruata cum praedictio legitime debita iure naturae non detrahatur.
- 18 Exorbitans ius de casu ad casum, vel ad aliud ius non extendit.
- 19 Renunciatio a muliere facta, non seruata forma, & solennitate statuti, nulla est.
- 20 Contractus factus contra dispositionem, & solennitatem statuti praecipiens, ne quid fiat, dirigendo preceptum ad contrahere volentes, seu facultatem contrahendi auferendo, est ipso iure nullus, neque ex ea obligatio etiam naturalis oritur, nec iuramentum firmat num. 2. 1.

Consiliorum

- 20 Obligatio naturalis ex contractu contra praesentem legem brato oriri non potest.
- 22 Mulier consentiendo marito videri se sibi per dote hypothecae renūciando hypothecae illi rei, sibi i alijs bonis maternis nec quoad maritū et in illa renūciata, sed solum quoad matrimonium maritum non liberat.
- 24 Statutum maxime concernens ipsantiam, & praesentem etiam forensē in loco ex causatua necessitate legem

E P I T O M E.

STATVTO cauete, quod muliere lincens matrimonij decedente, maritus dimidiam creatur, etiam liberis ex primo matrimonio instituto a muliere secundo viro haereditatem, & filijs solū certis reb' relicti, legitime ipsi filijs ex tota dote, obsequijs bonis maternis aut ex eo, quod superest, deducto prius lucro. Renunciatio hypothecae pro dote sua filio facta a muliere, adhuc costante matrimonio matris, an verò tertiam residui quod superest, praesentia propinquorum a statuto loci requiritur. Statutum puniens negantem positionem factum concernentem ligat etiam forensē, eo puniri potest, si de mendacio conuictus sit.

CONSILIVM XXVI.

RIA sunt, super quibus ventum est. tas: Primum si statuto caueatur, quod decedente sine liberis illius matrimonij ritus dimidia dotis lucretur, etiam hoc ex primo matrimonio extantibus, & mulier, & testis, decesserit, in quo filio primi matrimonij institutionis centum reliquit, & secūdam ueritatem haereditatem instituerit, vtrū filius agens complementū legitima tertiam dotis, & omnium bonorum matris, an verò tertiam residui quod superest, deducto lucro maritali, habere debeat: Secundum renunciatio hypothecae, seu iurium celso, constante matrimonio, & viuo patre sine praesentibus filijs suorum propinquorum fecit mulier, notendo venditioni factae per maritū de remanenti bi pro dote hypothecata, valida sit, & non contrarij, & consequenter eius filio ad diminutionem maritum; Tertium, an si ex testamento, quod negas positionem propriū concernentē, si de mendatio conuictus sit, certo modo mulctetur, locū habeat ad fraudem in foro dictae ciuitatis litigantis. Quoad praesentem dicendum, quod lucrum dotis marito debita ante dote sit, deinde tertiam residui a filio per legitimam sibi iure turae debita solū exigi possit: Primo, quod legitima iure naturae debita ē quotta bonorum, deducto marito, no, & funeris impensa. l. papinianus §. quarta de testam. sed lucrum dotis marito ex statuto debita dote se quoddam as alienū, quod in recompensatione concernit matrimonij, & sic causa onerosa debetur glo. in l. naturus in fin. ff. de conditione causa data & non re hereditaria. l. cum quis §. hoc amplius de iur. re praeg. Petr. de Anch. in cons. 100. & non contrarij. der. in auth. preterea. C. unde vir, & vxor, ergo lucrum maritalē, ut ē alienū erit deducendum, deinde tertiam residuo, & non ex toto patrimonio pro legitima. ¶ Secūdo accedat id, quod voluit Pet. de Anch. in cons. 100. in 4. dubio, quod lucrum dotis marito debita ante dote sit, & ex residuo dote detrahenda sunt, quae illi filijs ex statuto debent, detrahenda sunt, quae illi filijs ex statuto debent, detrahenda vident, & tunc nui, quod ante oia lucrum maritalē tanquam alienū ex dote, & ex residuo, quod superest, legitima debita detrahatur deducatur. ¶ Tertio, illud coprobatur ex testamento ext. de testa. ubi praesupponitur, quod iure Legatus do. tertiam ex bonis mariti uxori superest debita

te vxoris, dicit exorbitas, & contra regulas iuris, ar. l. j. C. unde vir, & vxor, & debet mero iure positio, legitima vero filijs regulariter est debita ex instinctu nature, & ratione naturali c. ius naturale j. distin. §. i. in auth. de tri. & semil. & d. c. raynuius cū simi. & in lo cū alimentorū filijs debitorū referuatur, & sic piam causam continere videtur l. nā & si parētibz in prin. ff. de inoff. test. l. cū ratio ff. de bon. danna. iuncto. d. §. j. & quoad illā iura magis filijs fauēt, quā ecclesiis, & pia causa, vt in c. si. 17. q. 3. igitur potius dicendū videt ob maiore fauore legitimæ, q. per legitimā lucrū maritale magis, quā ē contra diminui deberet, quod tū non dico, cū vtrunq. integraliter ex tota dote, & toto patrimonio mulieris deberi possit sine diminutione alterius, & ideo verū erit dicere, q. vtrunq. integraliter ex toto sit detrahendū, attēto maximē, q. vtrūq. quod dā ē alienū totius patrimonij mulieris defuncte censetur, prout de lucro dotis dictū fuit supra; & de legitima iure nature debita, q. ē alienum dicatur, constat, quia debita filijs dicitur, vt in d. §. j. & in d. c. raynuius, & in d. c. raynaldus, & hoc voluit expressē Bal. in l. 2. ad fi. C. de lib. p. r. & in l. quanquā. C. ad l. falc. & facit l. si qs legatū in fi. cū gl. ff. de falcis, & d. l. cū ratio in prin. §. Sexto pmissa corroboratur, & nā legitima debita iure nature est tertia, seu dimidia totius substantiæ, & patrimonij, s. m. q. habet in §. i. in auth. de trien. & semil. auth. nouissima. C. de inoff. testa. & declarat insignis pceptor meus Senēlis antiquior in l. gall. §. & qd si tantū in 5. col. ff. de libe. & posth. quā nec pater, nec lex, aut statutū vnquā minuire intēdit, nisi expresse lex, seu statutū hoc dicat, ar. l. quoniam in prioribz, & d. l. si quādo in fi. C. de inoff. testa. igit ex statuto loquēte simpliciter de lucro dotis nō pōt dici aliquo respectu legitima debita filio diminuta, quin illā habito respectu ad totā substantiam deducere possit, non autē habito respectu ad residuum, quod superest, deducto lucro dotis. ¶ Septimo coadiuuantur ēt dicta superius ex optimo simili; & nā doctores cōiter volunt, & ita sepius consului, & obtentū fuit, q. filius spurius legitimat^r ab habete potestate in amplissima forma excludit filiā legitimā a successione ab intestato virtute statuti excludētis fœminas ppter filios masculos, nō tū illā in tantū excludit, quin habere debeat integrā legitimā, habito respectu ad totā substantiā, seu integrū patrimonij p. s. cū p huiusmodi legitimatio nē filie in legitima p. iudicari nō possit, illā minuēdo, vt voluit insignis pceptor i. d. §. & qd si tantū in 7. col. in 3. cōclusionē; & s. m. istā opinionē tēpestate nostra, cōsulerūt Carolus Regiensis, & ego, & ferē oēs doctores Bononiēses, & ita in curia obtentū fuit, ergo similiter p statutū de lucro dotis nullo modo pōt dici legitima filij diminuta, quin integra ex toto, & ex omnibz bonis matris deduci possit, & maximē, vt dixi, q. p huiusmodi deductionē integræ legitime nō dicit minui lucrum dotis marito debitū, quin illud integrū habito respectu ad totā dotē maritus habere possit, & hāc opinionē de iure veriorē, & equiorē esse reor, illāq. tanquā euangelijū semper in consulendo, & iudicādo sequeatur. ¶ Nō obstant allegata in cōtrariū; & primo, q. lucrū dotis cēsetur quoddam as alienū, ergo legitima dici nō poterit nisi hoc are alie nō deducto, q. legitima, q. est quotta bonorū, nō debet, nisi deducto are alieno d. §. quarta cū alijs: huic motiuo multipliciter respōdetur, & primo, q. sicut lucrū dotis censet as alienū, ita ēt legitima debita filio as alienū censetur, vt s. ex mente Bal. dictū fuit, & probatur ex iuribus allegatis; sed istud as alienū legitimæ prius, & potentiori vinculo debetur, quā marito lucrum dotale, q. legitima iure nature, & secundum regulas iuris debetur d. c. ius naturale. d. l. cum ratio, d. l.

te vxoris, dicit exorbitas, & contra regulas iuris, ar. l. j. C. unde vir, & vxor, & debet mero iure positio, legitima vero filijs regulariter est debita ex instinctu nature, & ratione naturali c. ius naturale j. distin. §. i. in auth. de tri. & semil. & d. c. raynuius cū simi. & in lo cū alimentorū filijs debitorū referuatur, & sic piam causam continere videtur l. nā & si parētibz in prin. ff. de inoff. test. l. cū ratio ff. de bon. danna. iuncto. d. §. j. & quoad illā iura magis filijs fauēt, quā ecclesiis, & pia causa, vt in c. si. 17. q. 3. igitur potius dicendū videt ob maiore fauore legitimæ, q. per legitimā lucrū maritale magis, quā ē contra diminui deberet, quod tū non dico, cū vtrunq. integraliter ex tota dote, & toto patrimonio mulieris deberi possit sine diminutione alterius, & ideo verū erit dicere, q. vtrunq. integraliter ex toto sit detrahendū, attēto maximē, q. vtrūq. quod dā ē alienū totius patrimonij mulieris defuncte censetur, prout de lucro dotis dictū fuit supra; & de legitima iure nature debita, q. ē alienum dicatur, constat, quia debita filijs dicitur, vt in d. §. j. & in d. c. raynuius, & in d. c. raynaldus, & hoc voluit expressē Bal. in l. 2. ad fi. C. de lib. p. r. & in l. quanquā. C. ad l. falc. & facit l. si qs legatū in fi. cū gl. ff. de falcis, & d. l. cū ratio in prin. §. Sexto pmissa corroboratur, & nā legitima debita iure nature est tertia, seu dimidia totius substantiæ, & patrimonij, s. m. q. habet in §. i. in auth. de trien. & semil. auth. nouissima. C. de inoff. testa. & declarat insignis pceptor meus Senēlis antiquior in l. gall. §. & qd si tantū in 5. col. ff. de libe. & posth. quā nec pater, nec lex, aut statutū vnquā minuire intēdit, nisi expresse lex, seu statutū hoc dicat, ar. l. quoniam in prioribz, & d. l. si quādo in fi. C. de inoff. testa. igit ex statuto loquēte simpliciter de lucro dotis nō pōt dici aliquo respectu legitima debita filio diminuta, quin illā habito respectu ad totā substantiam deducere possit, non autē habito respectu ad residuum, quod superest, deducto lucro dotis. ¶ Septimo coadiuuantur ēt dicta superius ex optimo simili; & nā doctores cōiter volunt, & ita sepius consului, & obtentū fuit, q. filius spurius legitimat^r ab habete potestate in amplissima forma excludit filiā legitimā a successione ab intestato virtute statuti excludētis fœminas ppter filios masculos, nō tū illā in tantū excludit, quin habere debeat integrā legitimā, habito respectu ad totā substantiā, seu integrū patrimonij p. s. cū p huiusmodi legitimatio nē filie in legitima p. iudicari nō possit, illā minuēdo, vt voluit insignis pceptor i. d. §. & qd si tantū in 7. col. in 3. cōclusionē; & s. m. istā opinionē tēpestate nostra, cōsulerūt Carolus Regiensis, & ego, & ferē oēs doctores Bononiēses, & ita in curia obtentū fuit, ergo similiter p statutū de lucro dotis nullo modo pōt dici legitima filij diminuta, quin integra ex toto, & ex omnibz bonis matris deduci possit, & maximē, vt dixi, q. p huiusmodi deductionē integræ legitime nō dicit minui lucrum dotis marito debitū, quin illud integrū habito respectu ad totā dotē maritus habere possit, & hāc opinionē de iure veriorē, & equiorē esse reor, illāq. tanquā euangelijū semper in consulendo, & iudicādo sequeatur. ¶ Nō obstant allegata in cōtrariū; & primo, q. lucrū dotis cēsetur quoddam as alienū, ergo legitima dici nō poterit nisi hoc are alie nō deducto, q. legitima, q. est quotta bonorū, nō debet, nisi deducto are alieno d. §. quarta cū alijs: huic motiuo multipliciter respōdetur, & primo, q. sicut lucrū dotis censet as alienū, ita ēt legitima debita filio as alienū censetur, vt s. ex mente Bal. dictū fuit, & probatur ex iuribus allegatis; sed istud as alienū legitimæ prius, & potentiori vinculo debetur, quā marito lucrum dotale, q. legitima iure nature, & secundum regulas iuris debetur d. c. ius naturale. d. l. cum ratio, d. l.

nā & si parentibus cum simil. lucrum vero dotis p po
sterius, & debiliore vinculo, & cōtra iuris regulas ma
rito debetur, & merè de iure positio, ergo ante oīa
ex bonis matris legitima tanquā magis debita erit de
13 ducēda, deinde lucrum dotis, f. sic erit legitima iure na
tura prius detrahatur, quā trebellianica, quia prima
iure, & ratione naturali debetur, alia vero de iure po
sitio d. c. raynaldus, & d. c. raynaldus cum simi. ¶ Se
cundo respondeo, q. posito, absq. tamen veri praeju
dicio, q. lucrum dotis prius esset deducendum ex to
ta dote, tamē ex hoc non sequitur, q. legitima debita
filio dicatur diminuta, vt duntaxat extrahatur ex reli
quo, quod superest, facta deductione lucris, quoniam cū
deducto lucro dotali, adhuc tantū residuū ex dote di
catur superesse, ex quo possit integra legitima detra
hi, dico integrā tertiam nō dicti residui, sed totius dotis,
put ex cōputo, & calculo colligi pōt, deducendā ef
se, quia sicut lucrum dotis detrahitur habito respectu ad
totā dote, similiter ēt legitima erit integraliter detra
hēda, habito respectu ad totā dote, cū legitima sit por
tio totius substantiae, & debeatur de omnibus, & sin
gulis rebus, vt in d. s. j. & in d. l. cimus §. repletionem,
& habetur in l. marcellus §. res quae f. ad trebellian. &
facta deductione integrali vtriusq. adhuc diceret sex
ta dotis superesse, in qua poterit quis ab vxore haeres
institui, & hac declaratio omnino sequēda est, cum
per illam integra legitima filio referretur sine dimi
nutione etiā dicti lucris dotalis. ¶ Non refragatur id,
quod sentit Petrus de Anch. in d. consil. c. q. pro respō
14 sione dico, f. ipsum ibi loq. non de lucro dotis, qd ex
statuto marito acquirat, sed de lucro, quod ex contra
ctu, & cōuentione facta inter vxorē, & maritū debeba
tur, quod lucrum verē, & propriē dicitur as alienū, cū
immediatē a cōtractu, & obligatione cōuentionali
descēdat ar. l. j. ff. si cer. per. l. ob. as. C. de actio. & oblig.
& in l. cedere §. as ff. de ver. sign. cū vbiq. not. quod lu
crum tanquā verē debitū ex cōtractu ipsius vxoris ante
omnia ex tota dote detrahendū est, & cōsequēter
nō est mirū, si illo prius deducto, postea ex residuo de
trahatur portio, seu legitima debita filio, q. a, vt supra
dictum fuit, illa legitima detrahatur, prius deducto are
alieno d. §. quarta. Aliud ergo erit in lucro dotis, qd
debetur marito ex dispositione statuti, quia licet ha
beatur tanquam as alienum, vt supra, non tamē verē
est as alienum, quia debetur praefer, & contra mentē
vxoris ex necessitate statuti, iuxta ea, quae habentur in
d. auth. praeterea, prout etiam legitima quae iure natu
rae filijs est debita, tanquā es alienum cēditur, vt supra;
& ideo vtrūq. integraliter debetur ex dote, nec vnū
minuetur p alterū, vt dictum est; & quamuis legitima
iure natura debita a lege, seu statuto quoad quottam
minui possit, vt per Pau. & alios in l. Titio cētum §. Ti
tio genero ff. de condi. & demon. & habetur in auth.
nouissima per Salic. & alios C. de inoffic. testa. & latē
disputando determinauit in d. c. raynaldus, tamē illud
verum est, quando expresse constat, quod lex, seu sta
tutum hoc voluit facere, nam in dubio istud non est
presumendum, arg. d. l. si quādo in fin. cum simi. ¶ Se
cundo respondeo, quod Petrus de Anch. loquitur de
lucro dotis debito ex pacto, & ex cōtractu, & sic vin
culo iuris gentiū, ex quo oritur naturalis obligatio.
l. j. ff. de pactis, l. Stichū §. naturalis de solū. l. cū ampli.
§. is natura debet ff. de reg. iur. quod lucrum tanquā fortio
ri, & potētiore vinculo debitū ante oīa ex omnib. bo
nis dotalib. deducendū est, deinde ex residuo duae ter
tiae, q. ex statuto, & sic merè iure positio, & debiliore
vinculo filijs debite sunt, vt ibi p. eū igitur retorquē
do illud, quod voluit Petrus de Anch. dico, quod ea
de ratione similiter legitima iure natura filio debita
ante oīa ex oībus bonis erit detrahēda, cū fortiori, &

potentiori iure debeatur; deinde lucrum dotis, qd
ex statuto debetur marito, q. debitu est ex iure po
sitio, & cōtra iuris regulas, & sic ex debiliore
vinculo, deducendū erit, arg. eorū, quae voluit Petrus
de Anch. ¶ Praeterea respondeo, q. in terminis Petri
de Anch. verum esset, q. tertia marito per pactum
ta ex toto detraheretur, nec non illud dicitur, q.
per statutū debita ex toto deduceretur, q. si
nihil ultra remaneret, & sic per indirectum, q. si
impedita libera facultas testandi vxori, de qua
quo testari posset, remaneret ar. l. lex Comf. &
& pup. in fi. prin. vt in simili docto, dicunt in
pactis, & in l. stipulatio hoc modo ff. de ver. sig.
& latē dixi in cū p. sentia de prob. loquēdo de
tione q. nullū bonorū presentium, & futurorum
p. dicitur nō valet ar. d. l. lex Comf. & sūm
tingeret istud absurdū, in terminis Petri de
prius ex toto deducēda fuit tertia marito de
de ex residuo illa duae tertiae filijs debite de
buerunt, nō habito respectu ad totū, sed ad
residuum, vt aliquid remaneret, de quo maritus
posset, vt recte intuenti, & calculanti constaret.
Dic ergo dicendū est in terminis notis q. prius
pro lucro dotis ex toto detraheret dimidia, de
quo filius legitimā integram, habito respectu ad
totū, & sic tertia, adhuc diceretur aliquā parte
videlicet sexta pars, de qua mulier testari posset
sequenter oībus p. uisum esset, videlicet nuptiae
dimidia, & filio de sua legitima integra d. c. de
tia totius dotis, ite vxori, vt de reliquo, hoc ēt
ta dotis testari posset; Cui dimisioni, & declaratio
omnia consonant, & nulli sit praerogatiua spec
lis iuris derogatur, cuius contrariū cōtingeret
ritus dimidia totius dotis deduceret, prius vero
solius residui tantū detraheret, quia sequenter
plus haberet maritus, quam filius cōtra etiam illa
edictali in d. §. optimē, & cōtra ea, quae voluit
d. l. Nec non eueniret, q. legitima debita filio
ret, quod esset iniquū, & cōtra regulas iuris, &
hac edictali. Si in fieri, & in d. l. quoniam in prin
cōsequenter oīa dissonarent. Quare, quicquid
Petrus de Anch. qui potest in suo casu defendere
dum est in casu occurrenti id quod supra p. ex
bauit, quia secundum philosophum vero cōtra
sonant, falso autē omnia dissonant. ¶ Praeterea
timo alio etiam respectu curari pōt de cōtra Petri
Anchar. in d. consil. c. quia in casu occurrenti
detrahendo legitimā debitā filio iure natura
tertia, vel semis ex legum, & canonum dispositio
vt in d. s. j. in auth. de r. ien. & semis, & in d. l. d. d. d.
uissima, c. Raynaldus, c. Raynaldus cū vbiq. p. ex
de testam. & in c. si pater de testam. in 6. nec
statutū de dimidia dotis deducenda p. lucro dotali
rito a statuto referuata, in quibus quoad dubium
positum concludendum est, vt supra late dictū
cōclusum fuit, non refragantibus iis, quae voluit
cha. in d. consil. quia ipse in casu p. ex d. d. d.
tur, vt ex p. d. d. d. apparet, & melius ēt de m. d. d.
is loquitur, quādo virtute statuti tertia d. d. d.
norū marito, vxore p. moriente, referuata; ita
duae tertiae dotis, & aliorū bonorū a statuto p. ex
re a iure positio non ipsi filio, sed generali debitorū
quibus venientibus ab intestato ipsius vxoris debite
quo in casu voluit Petrus tertia marito debita
as alienū, & in recompensationē expensarū mar
nij, iuxta q. habentur in d. authent. praeterea cū
ante oīa esse deducendā, deinde ex residuo bonorū
las duas tertiae venientibus ab intestato referuata;
detrahēdas, & hoc duplici respectu, primo, q. de
lucris dotalis deduci debeant oīa, tanquā as alienū

- 22 ne facta à muliere. ¶ Præterea, si cū ista mulier cōfense
rit marito vendenti rem vxori p sua dote hypotheca-
rā, & renuocauerit iuribus hypothecæ, quā habeat in
illa re, certē nō præiudicat sibi in hypotheca, quā ha-
bet in alijs rebus; nec ēt præiudicat sibi quo ad hypo-
thecā illius rei, nisi quo ad personā emptoris, sed non
ipsius mariti, vel alterius tertij. l. iubemus, et ibi Paul.
Castren. & alij post Bar. C. ad velleia. Sed in casu occur-
rēti non agitur cū emptore, sed cū ipso marito dene-
gante velle supplere legitimā filio ipsius mulieris, er-
go nō pōt maritus se fundare in dicta renunciatione;
nec ipsi filio ob stare dicitur, q̄ mulier eius mater par-
tem pecuniæ dotalis ab illo emptore de cōfensu Bal-
dassaris mariti aduersarij, receperit; nam q̄ qñ ille qui
vult egere nomine suo, & ad suā vilitatem, nō potest
petere propter defectū iuris, quod habet, vt quia esset
filia, quæ vellet petere dotem viuentē patre, cuius
actio dotis est cōmunis; aut q̄ esset mulier, quæ vel-
let constante matrimonio restitutionē dotis petere
extra casus pmissos tunc sicut non pōt petere, ita nec
solutionē recipere, & maritus, q̄ soluiſſet, aut consen-
ſiſſet soluere mulieri non liberatur l. nō solū in prin.
& ibi Bar. & doct. omnes. ff. solu. mar. & facit tex. in l.
2. in prin. cum ibi not. p glo. Bar. & alios. ff. eod. tit. Igitur
in terminis nostris renuntiatio facta à muliere, &
asserita receptio pecuniæ dotalis mulieri præiudicare
non peruerit, & minus ipsi filio agēti ad supplemen-
tum suæ legitimæ p prædicta, & maxime p ea, quæ di-
cuntur in d. l. iubemus. C. ad velleia. ¶ Circa vltimā dit-
24 ficultatē videtur dicendū, q̄ illud statutum puniens
negantē veritatem in respōdendo positionibus, si de
mendacio cōuictus fuerit, & actiue, & passiue locū ha-
beat ēt in forense quadam ex necessitate Fauētia liti-
gante, iuxta tex. in c. cum sit generale cum siml. de fo-
ro cōpeten. quoniā cum ipse forensis fuerit coactus
causatiua necessitate ibi litigare, siquidē actor leg. de-
bet forū rei d. c. cum sit generale, & qui, & nullū ēt, q̄
statutum istud, quod potius cōcernere dicitur instan-
tiam, & pcessum, seruandū sit pro, & cōtra forensem
litigantem, per ea, quæ voluit Bal. in l. 1. C. de summa
trini. & fide. catho. & per Abba. in c. i. extra de consti-
tutio, & in d. c. cū sit generale: Reliqua in hoc vltimo
dubio suppleat excellētia clarissimi domini Iudicis,

S V M M A R I V M.

- 1 Conditionem impersonaliter prolatam semel fuisse adimpletā
sufficit, quamuis non duret adimpleta: quod declaratur nu. 22.
- 2 Conditionis negatiue potestatiue virtus quæ sit.
- 3 Conditiō generalis negatiua in vno, vel pro parte falsa in totum
falsa censetur etiam ad effectum vt contraueniens puniatur.
- 4 Modus qñ importetur, & qomodo sit adimpletus, eiusq̄ virtus,
- 5 Conditiō potestatiua, & modus in quo aequiparentur.
- 6 Vxor cui à martio fuit relicta sub cōditiōne, si nō nupserit, cū pri-
mū semel nupta fuit, relicto priuatur, etiā si postea diuorsisset.
- 7 Coitus viri luxuriosus magis animam vxoris defunctæ cōtristat
quam coitus nuptialis.
- 8 Conditionem semel adimpletam esse sufficit, quāuis non duret a-
dimpleta: quod declaratur numer. 24.
- 9 In cōditiōib' atq̄ ditiō p̄cipiū prima existētie, & nō illi' successus.
- 10 Hæc verba cum hoc, q̄ non possit nec valeat, & c. necessitatē
præcisam hanc voluntatem obseruandi important, omnemq̄ po-
tentiam contrarium faciendi tollunt.
Verbū pōt. præcedēte negatione, præcisam necessitatē importat, &
multo magis si iunctū sit verbo nō debeat, omnimodamq̄ poten-
tiā priuare, & reddunt actum cōtrarium de iure impossibilem.
- 11 Negatiua verba vniuersaliter prolata magis negant, quam affir-
matiua vniuersalia affirmant.
- 12 Negatio generis includit omnes species, omnesq̄ modos, per quos
ad prohibendum possit perueniri.
- 13 Conuatiōne negatiua legati defecta, legatum illi debetur, in quē

- conditiōne non implet a suis translata.
14 Conditiō successiua habens factum p̄cessum, p̄cedens
non dicitur alimpleta, nisi duret adimpleta.
15 Tena vt cōmittatur, nō sufficit incepisse, nisi p̄cessu
16 Tena vt quis emat, lata sit interpretatio.
17 Falsū voluntariū, p̄ quod q̄s re aliqua alteri acquiritur, p̄
nō sufficit semel factū nisi duret factū: tēti si q̄s re
18 Idem est in conditiōne non turpi dependente a factū
19 Conditiō negatiua adiecta illi, q̄ est hares inſtituta, hære-
adimpleta ad effectum, vt sit hères, neq̄ præiudicat cau-
tiana, neq̄ de contrauentione ex pōt factū cōueniēti-
20 Ecclesia penitus incapax hæreditatis, & factū cōueniēti-
temporalium.

- 21 Relictum vni, & in alium sub conditiōne translatum, p̄
primo adimpletum censetur.
- 22 Conditiō negatiua propter cautionem resoluitur in vno

E P I T O M E.

MARITVS heres ab vxore institutus
q̄ non possit retinere ad suum velle aliquid
cas fœminas, & si retinuerit, eo casu hære-
uerit quæ ad certam ecclesiā perueniat, p̄
sis diebus, & temporibus aliquas ganeas, & m-
ces domi penes se retinuerit, tamen si decessit, p̄
hæreditate non priuatur nec ecclesiā amittit.

C O N S I L I V M XXVII.

INSPECTIS, cōsideratis tēti vno
minima cōtra Nicolai hæres cōtra
superesse videtur, cum p̄disponat
suum post mortē vxoris tēti vno, &
ditatis aditionē ganeas, & impudicas fœminas p̄
se diuersis diebus, & tēporibus p̄tra intentionē
ba exp̄ssa restititricis domi retinuisse, & habuisse
1 niā q̄ hæc cōditiō, & si retinuerit, eo casu dicitur
reditate priuatur & c. fuit impersonaliter app̄
ideo sufficit illā semel adimpletā fuisse, nec
pœnitentiæ, vt voluit Ang. in cōli. 3. in q̄. C. de
in vltimis verbis, lo. de imo. in l. in subitū in
vulg. & pup. & Moder. in l. si q̄s hīde C. de inſtitu-
ſtit. sub cōd. fact. ¶ Secundo animaduertēdū
Nicolai fuit hæres institutus pleno iure cum q̄
non valeat, nec possit retinere ad suū velle
aliquas impudicas fœminas q̄ verba materio
ne loquendo importat videlicet, à sua pōt, & si
care vident aut p̄ditiōnē, aut modis si intelligit
ditiōnē importare, hæc cōditiō est potestatiua
2 tiua, q̄ cuius virtus est excludere honoratū
te cautione mutiana adimpleta fuerit, aut
ctū, & in corpore, vnde sumitur, & in l. in C. de
vidi toll. l. mutiana. §. i. ff. de condic. & demonſtra-
sub p̄traria cōditiōne ecclesiā hic fuerit subitū
si ecclesiæ, cuius intererat, cauendū videbatur
ff. de cōd. & demonſtra. quæ cautio si non fuerit
statim quo cōditiōni negatiua fuit cōtraueniē-
tus est ille, q̄ cōditiōnē adimplere tēti vno
fructibus p̄teriti tēporis restituere tēti vno
lius. §. q̄ mutianam. ff. de lega. 2. l. hæres muti-
ff. de cōditiō. & demonſtra. d. a. h. cui relicta
C. de indi. viduit. toll. ¶ Nec videt obſtā
mutiang. §. j. in fi. verb. q̄ licet in casu illo ad
set, cui cautio præſtaret, tamē in casu nostro
ecclesiā, cui' intererat, q̄ sub cōtraria cōditiōne
vocata, & ideo illi cautio mutiana debuit p̄
lis cui, ¶ Præterea Nicolaus fuit hæres institutus
cōditiōne negatiua indefinitē posita, ergo ad
debuit illā obseruare, & nullo modo cōtraueniē-
quin tamquā cōditiōne defecta, bona ad ecclesiā
nre debuerūt q̄ cōditiō gñalis negatiua in v-
3 p parte fallā in totū cēſetur fallā ad effectū cū v-